

Friedrich Engels

BISMARCK JA SAKSAN TYÖVÄENPUOLUE

Englannin porvarillinen lehdistö on viime aikoina ollut varsin vaitelias Bismarckin ja hänen apuriensa Saksan sosiaalidemokraattisen työväenpuolueen jäseniin kohdistamista raakuuksista. Ainoa poikkeus on ollut jossain määrin »Daily News»⁹⁴. Aikaisemmin englantilaisten päivä- ja viikkolehtien suuttumus on ollut totisesti valtava, kun despoottiset hallitukset ovat ulkomailla rohjenneet ryhtyä sellaisiin kiristystoimiin alamaisiaan kohtaan. Mutta nyt kuristusotteet ovat kohdistuneet työläispuolueeseen, joka on ylpeä tästä nimityksestään; sen vuoksi »parempia piirejä» ja »ylhäisöä» edustava lehdistö salaa tosiasiat ja näyttää vaitiolon itsepintaisuudesta päätellen melkein pä hyväksyvän ne. Mitäpä tekemistä työläisillä itse asiassa onkaan politiikan kanssa? Jättäköt politiikan »ylemmille» säädyille! Ja onhan sitten vielä toinenkin syy Englannin lehdistön vaitioloon: on varsin vaikeata hyökätä Bismarckin sortolakia⁹⁵ ja sen toteuttamista vastaan ja puolustaa samaan hengenvetoon herra Forsterin sortotoimia Irlannissa⁹⁶. Tämä on erityisen arka paikka, johon ei saa koskea. Porvarillisen lehdistön voidaan tuskin odottaa osoittavan, kuinka suuresti Englannin Euroopassa ja Amerikassa nauttima moraalinen arvonanto on kärsinyt nykyisen hallituksen menettelystä Irlannissa.

Saksan työväenpuolue on selviytynyt kaikista yleisistä vaaleista äänimäärä ripeästi kasvaen; viimeistä edellisissä vaaleissa sen ehdokkaat saivat yli 500 000, viime vaaleissa yli 600 000 ääntä. Berliini valitsi kaksi, Elber-

feld-Barmen yhden, Breslau ja Dresden kumpikin yhden sosiaalidemokraatin; puolue valtasi kymmenen paikkaa, ja tämä tapahtui huolimatta hallituksen liittoutumisesta kaikkien liberaalisten, konservatiivisten ja katolisten puolueiden kanssa, huolimatta kahden keisaria vastaan tehdyn murhayrityksen aiheuttamasta hälystä, huolimatta siitä, että kaikki muut puolueet syyttivät attentaattita yksimielisesti työväenpuoluetta. Silloin Bismarckin onnistui saada hyväksytyksi lakiehdotus, joka teki sosiaalidemokratiasta lainsuojattoman. Työväenlehdet, joita oli yli viisikymmentä, lakkautettiin, työväenjärjestöt kiellettiin, kerhot suljettiin, rahavarat takavarikoitiin, kokoukset hajotettiin poliisivoimin, ja kaiken kruununa olivat valtuudet julistaa kokonaisia kaupunkeja ja alueita »poikkeustilaan», aivan kuten Irlannissa. Mutta Bismarck on tehnyt Saksassa sen, mitä eivät edes Englannin Irlantia koskevat poikkeuslait⁹⁷ ole tohtineet. Poliisille on annettu kaikilla »poikkeustilaan» määrättyillä alueilla oikeus karkottaa jokainen, jota he saattavat »epäillä riittävästi» sosialistisen propagandan levittämisestä. Berliini julistettiin tietenkin heti poikkeustilaan, ja satoja ihmisiä (perheenjäsenet mukaan luettuna tuhansia) karkotettiin. Sillä Preussin poliisi karkottaa aina perheellisiä miehiä; nuoret ja naimattomat se jättää yleensä rauhaan; näillehän karkotus ei olisi suurikaan rangaistus, mutta perheellisille se merkitsee useimmissa tapauksissa pitkää kurjuutta, ellei täydellistä tuhoa. Sitten Hampuri valitsi työläisen valtiopäiville, ja heti julistettiin kaupungissa poikkeustila. Ensimmäiseen Hampurista karkotettujen joukkoon kuului sata ihmistä, lisäksi tuli yli kolmesataa perheenjäsentä. Työväenpuolue kokosi kahdessa päivässä rahat matkakuluihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin. Nyt on myös Leipzig määrätty poikkeustilaan ja tosiaan ilman muuta perustetta kuin se, että hallitus ei pysty murskaamaan puolueorganisaatiota millään muulla tavalla. Heti ensimmäisenä päivänä karkotettiin 33 miestä, joista useimmat olivat perheellisiä. Luettelon kärjessä on kolme Saksan valtiopäivien edustajaa; ehkäpä herra Dillon lähettää heille onnittelukirjeen sen tosiasian vuoksi, että heillä ei ole kuitenkaan niin huonot oltavat kuin hänellä itsellään.⁹⁸

Mutta tässä ei ole vielä kaikki. Sen jälkeen kun työväenpuolue on tehty kaikin tavoin lainsuojattomaksi ja siltä on riistetty kaikki poliittiset oikeudet, joita kaikki muut saksalaiset, kuten sanotaan, nauttivat, poliisi voi menetellä mielensä mukaan puolueen yksityisten jäsenten kanssa. Poliisi kohtelee heidän vaimojaan ja tyttäriään mitä säädyttömimmällä ja karkeimmalla tavalla käyttäen tekosyynä kotietsintöjä, joita tehdään kielletyn kirjallisuuden löytämiseksi. He itse joutuvat täysin mielivaltaisesti poliisin pidättämiksi, heitä pidetään tutkintovankeudessa viikkokausia, ja vapaaksi he pääsevät vasta istuttuaan kuukausimäärin vankilassa. Poliisi keksii uusia, rikoslaissa aivan tuntemattomia rikoksia ja venyttää lainkin määräykset aivan mahdottomuuksiin asti. Ja hyvinkin usein poliisi löytää oikeusviranomaisia ja tuomareita, jotka ovat lahjottuja tai riittävän fanaattisia antaakseen sille apua ja tukea; tästähän heidän uransa riippuu! Mitä tästä seuraa, sen osoittavat seuraavat hämmästyttävät luvut. Yhden vuoden aikana, lokakuusta 1879 lokakuuhun 1880, suljettiin valtiopetoksen, maanpetoksen, majesteettirikoksen jne. takia vankeuteen yksin Preussissa 1108 henkilöä ja poliittisen panettelun, Bismarckin herjaamisen, hallituksen solvaamisen jne. takia peräti 10 094 henkilöä. 11 202 poliittista vankia — tämä ylittää jopa herra Forsterin Irlannissa suorittamat sankariteot.

Ja mitä Bismarck on saavuttanut kaikilla näillä sortotoimilla? Yhtä paljon kuin herra Forster Irlannissa. Sosiaalidemokraattinen puolue kukoistaa yhtä lailla kuin Irlannin maaliiga⁹⁹, ja sillä on yhtä luja organisaatio. Joitakin päiviä sitten oli Mannheimissa kaupunginvaltuuston vaalit. Työväenpuolue asetti kuusitoista ehdokasta ja sai heidät kaikki valituiksi saavuttaen lähes kolmen neljäsosan enemmistön. Sitten Dresdenin valtiopäiväedustaja Bebel oli ehdokkaana Leipzigin vaalipiirissä Saksin maapäivävaaleissa. Bebel on itse työläinen (sorvari) ja Saksan parhaita puhujia, ellei paras. Estääkseen hänen valintansa hallitus karkotti koko hänen vaalitoimikuntansa. Millainen oli tulos? Bebel valittiin suurella enemmistöllä äänioikeuden rajoittamisesta huolimatta. Bismarckin pakkotoimista ei siis ollut mitään hyötyä;

päinvastoin, ne katkeroittivat kansaa. Ne joilta on riistetty kaikki lailliset toimintamahdollisuudet, ryhtyvät jonakin päivänä laittomiin keinoihin, eikä kukaan voi moittia heitä siitä. Miten usein herrat Gladstone ja Forster ovatkaan julistaneet tätä oppia? Ja miten he toimivat nyt Irlannissa?

*Kirjoittanut Engels heinä-
kuun keskivaiheilla 1881*

Werke, Bd. 19, S. 280—282

*Julkaistu pääkirjoituksena
»The Labour Standard»
(London) lehden 12. n:ossa
23. heinäkuuta 1881*